

PREDIKAN 1 Söndagen i Fastan 2018

Matt. 4:1-11

Prövningens stund

Öknen är ingen plats man längtar till. Torrt, brännande hett, öde och ogästvänligt. Öknen Jesus fördes ut i var Juda klippöken, det karga bergslandet som omger Jerusalem. Det var inte Djävulen som lockade ut honom där menar evangelisten, utan Anden, Guds helige Ande, förde honom dit. Och avsikten var helt klar. Han skulle sättas på prov. Man kunde lika gärna säga; han skulle frestas. För det Djävulen föreslår honom är ju verkligen frestande.

Men varför skulle han nu sättas på prov?

Jag tror att det handlar om en slags examen. Han var omkring 30 år när han kom ner till sin kusin Johannes Döparen, som döpte honom i Jordan och där sänkte sig Anden ner över honom som en duva och Guds röst hördes från himmelen: *Denne är min älskade Son. Lyssna till honom.*

Han är alltså beredd, hoppas Gud. Beredd på det som väntade honom. Nu är han inte längre bara den ganska okände snickaren från Nasaret. Nu är han det han föddes till och det han alltid har varit; Guds Son.

Men då borde han väl vara fullkomligt oberörd och immun mot Djävulens frestelser?

Nej, det är just det han inte är. Han är Gud och människa och som människa lika utsatt för frestelser som du och jag. Hans gudomlighet är inte ett pansar som gör honom osårbar.

Det är verkligen en risk Gud tar när han sänder sin son till världen. Det finns inga säkra garantier för att han ska klara av

att leva som människa och stå emot de prövningar han ska utsättas för. Nu är det dags, innan hans verksamhet börjar, att se om han är mogen det uppdrag han har på jorden. Det är alltså examensdags, första examen kan vi säga. Den andra ska komma och den blir ännu svårare; när han för sista gången går upp till Jerusalem för att möta korset och döden.

Djävulen får sitt tillfälle att se vad han går för.

I ensamheten därute i öknen träder han fram. Vi kan nog känna igen situationen lite till mans. Det är när vi blir ensamma, i nattens mörker eller när vi är svaga, som frestelserna och prövningarna blir som svårast att motstå. Det är då den onda makten har sin chans; att skrämma, locka och fresta.

Den första frestelsen sätter in just när Jesus är som svagast. Vi ska nog inte uppfatta de 40 dagarna utan mat och vatten bokstavligt. Ingen människa kan vara utan vatten så länge. Inte ens Jesus. De 40 dagarna är ett symboliskt tal som syftar på Israels 40 år av ökenvandring från slaveriet i Egypten till Kanaans land. Israels folk frestades och prövades, och misslyckades. Inte ens Mose själv fick komma in i det förlovade landet för att han svikit Gud.

Hur är det nu med Jesus? Ska han stå emot frestelserna?

Den första frestelsen är mänskligt sett ganska oskyldig;

Om du är Guds Son, så befall att de här stenarna blir bröd.

Den uthungrade Jesus kunde väl gott ha kunnat befalla fram bröd, men det gör han inte. Och det handlar inte bara om bröd.

För vi vet ju att han kunde skaffa fram bröd, som han gjorde vid flera tillfällen när folket hungrade. Men inte till sig själv. Han vägrar konsekvent att använda sin makt över naturen för egen vinning. När han svarar att människan ska leva inte bara av bröd, utan av allt som utgår ur Guds mun så menar han inte att vi inte behöver bröd utan att brödet inte får bli det enda; det materiella är inte allt. Vi behöver Guds ord, hans liv och Ande; kropp, själ och Ande. Vi kan inte leva bara på våra kroppsliga behov. Det behövs balans mellan andliga och kroppsliga behov.

Den andra frestelsen handlar om att imponera på folket.

Det fanns en känd devis i romarriket att folket kan hållas i schack med bröd och skådespel. Brödet hade Jesus avvisad. Hur var det med skådespelet?

Djävulen placerar Jesus högst uppe på tempelmuren, och därnere myllrade det av folk. Om han nu kastade sig ner och Gud sände änglar att fånga upp honom på vägen ner, vilket intryck skulle det inte göra på människorna därnere?

Och den här gången använder han till och med Guds eget ord för att locka Jesus med sig. Psaltarens 91 a psalm skildrar hur den som bor i den Högstes beskydd och vilar i den Våldiges skugga ska beskyddas och bevaras från allt ont.

Men Jesus avvisar också den frestelsen. Återigen handlar det om att inte använda sin makt för egen vinning. Om man gör det, sätter man Gud på prov. Jesus har inte kommit till världen för att bli betjänad, vare sig av änglar eller människor, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många, som han flera gånger påminner sina lärjungar om.

Också de tyckte väl ibland att han nog kunde demonstrera sin makt och slå ner sina fiender. Eller kanske i alla fall imponera på sina motståndare. Jesus vägrar. Gud står inte till vårt förfogande, så att vi kan utsätta oss för våghalsigheter och kallt räkna med att han ska rädda oss.

Den sista och tredje frestelsen är den mest djävulska. Man kan tycka att det skulle vara lättare att avvisa den trots allt, än de två andra. För nu gäller det verkligen allvar. Jesus får samma erbjudande som Djävulen viskat i så många diktatorers, kungars och presidenters öron; Du ska erövra hela världen ! Allt ska du lägga under dig! Du ska kontrollera allt och alla, alla människor måste lyda dig. Makt, ära och omätliga rikedomar ska du skaffa dig.

Men vems rösten egentligen är anar de kanske inte. Men inför Jesus kastar Djävulen masken helt.

Bara om han faller ner och tillber honom ska han få alla riken i världen och all deras härlighet.

Det handlar återigen om att fresta Gud och försöka ta herraväldet, att göra sig själv till Gud.

Jesu svar är glasklart; *Herren, din Gud, skall du tillbe.*

Djävulen vet att han har möjlighet att locka, och hans lockelser leder osvikligt till helvetet på jorden. Alla sådana världsherravälden har misslyckats. Det senaste tusenåriga riket, nazityskland, varade i 12 år. Och slutade i undergång. Guds rike och hans ord består och går aldrig under. Därför att det är grundat i kärlek och förlåtelse, barmhärtighet och frid. Och där Gud får vara Gud och vi får vara människor som lever i gemenskap med Gud, där segrar livet.

Där Djävulen får makt, där råder döden.

Det är vad prövningens stund handlar om, för Jesus och för oss;
liv eller död.

Amen